

การพัฒนาแบบการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชน
แฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร*

THE DEVELOPMENT OF THE DRUG ABUSE PREVENTION MODEL BASED ON BUDDHIST
PRINCIPLES AMONG CHILDREN AND YOUTH OF THUNG SONG HONG CENTRAL
POLICE FLAT COMMUNITY, BANGKOK

ชินทัต อุบลแยม

Chinnathut Ubonyam

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Email: chinnathut.yam@gmail.com

บทคัดย่อ

การพัฒนาแบบการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมของชุมชน 2. เพื่อศึกษาการพัฒนาแบบการป้องกันยาเสพติดของชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร 3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานครโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) และการสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญ 1. ตัวแทนเจ้าหน้าที่ในองค์กรของรัฐบาล 2. ตัวแทนผู้นำครอบครัว 3. ตัวแทนผู้นำชุมชน รวมทั้งสิ้นจำนวน 25 คน

ผลการศึกษาพบว่า

การป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร

ระดับครอบครัว

การสร้างความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว

1. การสอดส่องพฤติกรรม และการแสดงออกของบุตรหลาน ว่ามีพฤติกรรมที่จะเป็นการนำไปสู่การติดยาเสพติด
2. การสร้างความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว โดยการอบรมสั่งสอน การพูดคุยกับ ลูกหลาน
3. พ่อแม่ผู้ปกครอง จะต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี แบบอย่างที่ดีต้องให้กับบุตรหลาน

ระดับชุมชน

1. การศึกษาสภาพชุมชน เพื่อวิเคราะห์ผู้นำชุมชน มุ่งเน้น การเข้าไปช่วยพัฒนาชุมชน
2. การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีการติดตามโดยใช้มาตรการแบบมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

* Received August 5, 2024; Revised August 21, 2024; Accepted August 29, 2024

3. จากครอบครัวสู่สถานศึกษา โดยผ่านกฎกติกาชุมชนโดยให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
4. การใช้มาตรการทางสังคม โดยการกำหนดเป็นกฎกติกาที่เป็นที่ยอมรับ จากคนในชุมชน
ของชุมชน
5. การจัดแหล่งอบายมุข แหล่งมั่วสุมและแหล่งจำหน่ายยาเสพติดในชุมชนแพลตฟอร์ม
ส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร
6. การสร้างกิจกรรมเสริมสร้างสำหรับเยาวชนในชุมชนแพลตฟอร์มส่วนกลางทุ่งสองห้อง
กรุงเทพมหานคร เพื่อให้สามารถใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น โครงการแลกขยะเพื่อความสัมพันธ์ในชุมชน
โครงการลานกีฬาเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด โครงการดนตรีในสวน
7. การจัดที่ปรึกษาและแนะแนว เพื่อช่วยให้คำแนะนำและช่วยเหลือ เมื่อเยาวชนมีปัญหา
8. การพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชนแพลตฟอร์มส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร การ
เพิ่มรายได้ของแต่ละบุคคล ลดความยากจนและความกดดันทางเศรษฐกิจ เช่น การฝึกอาชีพ การหารายได้
พิเศษ เป็นต้น

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ; กระบวนการป้องกัน; ยาเสพติด; เยาวชน

ABSTRACT

The objectives of this research were as follows: 1) to study the prevention of drugs 2) to create Buddhist of a drug - prevention development model 3) to offer a drug – prevention model Indepth interviews with key informants and focus group with experts were conducted a government official a family leader a community leader a total of 25 people.

The research finding revealed that:

Family Level

The establishment of a family relationship 1. Monitoring their children behavior and showing them beha The economic development crowds in Shvior leads todrugs. 2.Established family relations by teaching conversation.3. Parents must act as good role models correctly.

1.The study of public health to analyzenpublic leaders focused on community development.

2. Community in vovement is monitored by community participation measured.

3.The use of Social measures as rule is acceptable to the people in general communities.

4. Elimination of sources of gossip and distribution of drugs in the community.

5. To create activities to enhance youth is space so that they can spend their free time with benefits ,such as waste exchange project community relations projects sports fields project to prevent drug problems and three music projects in the garden.

7. Providing counseling and guidance helps guide and help when young people are in trouble.

8. The economic development croes in Shamshanka increase individual income,reduce poverty and econmic pressure such as vocational training ,earn extra income.

Keywords; Model devolopment; Protection process; Drug; Youth

บทนำ

การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น และแพร่ระบาดเข้าไปในทุกสถาบันของสังคมทุกเพศทุกวัย ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ชุมชน ทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท รวมถึงกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่พบเห็นได้ทั่วไปในสังคม ประกอบกับปัจจัยที่เอื้อต่อการเกิดและแพร่กระจายของยาเสพติดยังดำรงอยู่และขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เช่น ปัญหาเชิงโครงสร้างทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมตลอดจนอบายมุข เช่น สถานบริการ และสถานบันเทิงเรีงรมย์ ส่งผลทำให้ปัญหายาเสพติดขยายตัวมากขึ้น กลายเป็นภัยคุกคามที่บ่อนทำลายสังคมไทยมากยิ่งขึ้น และส่งผลกระทบกว้างขวางทั้งต่อตัวบุคคลและสังคมโดยรวม โดยเฉพาะกระทบต่อการพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตประสาทและทำลายสมองของเยาวชน และแรงงานที่เป็นพลังที่สำคัญในอนาคต ที่ต้องการสติปัญญา ความรู้เป็นฐานในการพัฒนา ส่งผลกระทบต่อความอบอุ่น ความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน ความสงบสุขของสังคม ตลอดจนกระทบถึงชื่อเสียงและเกียรติภูมิของประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2552)

การป้องกันยาเสพติดเป็นสิ่งที่สำคัญ โดยการให้การศึกษาและความรู้เรื่องพิษภัยและโทษของยาเสพติดอย่างต่อเนื่องแก่ประชาชน ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง เด็กและเยาวชน โดยเฉพาะพ่อแม่ ผู้ปกครอง จะต้องเอาใจใส่ดูแลลูกหลาน ให้ความรักความอบอุ่นแก่ครอบครัว เมื่อเด็กมีปัญหาสามารถจะพูดคุย ช่วยกันแก้ปัญหาให้เด็กใช้เหตุผลกับเด็ก ไม่ใช้อารมณ์ เพราะการใช้อารมณ์อาจทำให้เด็กเกิดความน้อยเนื้อต่ำใจ กลุ่มใจและเตลิดออกจากบ้านไปพึ่งยาเสพติดและเสียนอนาคตได้ในที่สุด “เยาวชนคืออนาคต ของชาติ อย่าให้ตกเป็นทาสของยาเสพติด” (วันทนีย์ จันทรเอี่ยม, 2562)

โดยเยาวชน ในวัยนี้อยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นช่วงเวลาสั้น ๆ ช่วงหนึ่งของชีวิต แต่มีความสำคัญต่อชีวิตในภายหน้าของเยาวชนทุกคน วัยนี้เป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลง วัยแห่งความอยากรู้อยากเห็น อยากลองสิ่งใหม่ ๆ ที่ไม่เคยทำมาก่อนในชีวิต เยาวชนมีหลักการดำเนินชีวิตที่ดี อาจจะเพราะพ่อแม่หรือผู้ปกครองเอาใจใส่ดูแล ให้คำอบรมสั่งสอน ให้คำแนะนำตลอดจนให้คำตักเตือนต่าง ๆ และเยาวชนได้ยึดถือนำไปปฏิบัติตาม เยาวชนเหล่านั้ก็จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อไปในอนาคต ส่วนเยาวชนที่ปราศจากคนดูแลเอาใจใส่คอยให้คำแนะนำคำสั่งสอน เยาวชนนั้นก็อาจเดินหลงทางไปในทางที่ไม่ถูกต้อง คบกับผู้ที่มีความประพฤติไม่ดีหรือมีอาชีพไม่สุจริตชักชวนให้ไปกระทำสิ่งผิดกฎหมาย ผิดศีลธรรมได้ หรือแม้แต่การหลอกเยาวชนไปทำประโยชน์ให้กับผู้ใหญ่ที่คอยหวังตักตวงผลประโยชน์จากเยาวชนที่ยังอ่อนประสบการณ์ต่อโลก เช่นหลอกให้ไปค้ายาเสพติด หรือค้ายา ฯลฯ (อภิญา เวชชัย, 2546) ไม่มีเด็กคนใดที่อยากเกิดมาเป็นคนเลวคนชั่ว ทุกคนล้วนต้องการเป็นคนดีที่ได้รับการยกย่องและยอมรับจากคนรอบข้างทั้งนั้น แต่ใครหรือสิ่งใดเป็นปัจจัยทำให้เยาวชนกระทำความผิดถึงขั้นก่ออาชญากรรม ทุกคนต่างก็ทราบดีว่า เยาวชนจะต้องเป็นกำลังสำคัญ ในการพัฒนาประเทศในอนาคตหากเยาวชนกล้าที่จะก่ออาชญากรรมตั้งแต่เยาว์วัย เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็พร้อมที่จะเป็นอาชญากรผู้ใหญ่ต่อไปในอนาคต

สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานของรัฐซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการสนองตอบต่อความต้องการของประชาชน เป็นข้าราชการประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคม เป็นเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมของรัฐหน่วยแรกที่สัมผัสกับประชาชน เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเพียงฝ่ายเดียวที่มี

สัมพันธ์ภาพกับประชาชนทุกระดับตลอด 24 ชั่วโมง และ 7 วันต่อสัปดาห์ (ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2545) เป็นหน่วยงานหน่วยเดียวในสังคมที่ถืออาวุธในการปฏิบัติงานในยามบ้านเมืองสงบสุข โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Agency) เกี่ยวเนื่องกับการควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในสังคม ซึ่งความเป็นอยู่มีความรู้สึกนึกคิดแตกต่างกันไป ตามสถานภาพการประกอบอาชีพในวิถีชีวิตประจำวันหรือมีผลประโยชน์ขัดแย้งกันเป็นธรรมดา นับเป็นภารกิจที่ต่อเนื่องเหน็ดเหนื่อย ตรากตรำตลอดเวลาและไม่อาจสะกดหยุดลงได้ (ประเสริฐ เมฆมณี, 2551) กองบัญชาการตำรวจนครบาลได้กำหนดนโยบายการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทุกประเภท โดยเฉพาะอาชญากรรมที่สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนอย่างกว้างขวางในสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ การกวาดล้างปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายที่เป็นเงื่อนไขหรือปัจจัยที่เป็นสาเหตุนำไปสู่การก่ออาชญากรรม โดยยึดหลักความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายและการบังคับ สร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาในการบริหารของประชาชน ทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ดีขึ้น ช่วยบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้กับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่จะสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนเหล่านี้ จึงเป็นหน้าที่อันสำคัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ในการที่จะสนองตอบความต้องการของประชาชนที่สำคัญหน่วยหนึ่งก็คือตำรวจ เพราะตำรวจเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ในขณะเดียวกันตำรวจก็มีส่วนพัวพันกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชน อันเป็นสิ่งสำคัญในสังคมอีกด้วย

ชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร เป็นชุมชนหนึ่งที่ต้องเผชิญกับปัญหาการแพร่ระบาดของสารเสพติดทั้งในลักษณะของผู้เสพ ผู้ค้ารายย่อย การลักขโมยและอาชญากรรมซึ่งชุมชนได้พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการดำเนินงานตามแนวนโยบายของรัฐ และสร้างมาตรการของชุมชนเพื่อการควบคุม เช่น การเรียกผู้เสพผู้ขายมาเตือนเป็นรายบุคคล การแบ่งกลุ่มแกนนำเพื่อสอดส่องดูแลผู้ที่พฤติกรรมออกนอกกลุ่มนอกทาง หรือการสร้างพลังครอบครัวในการกำกับระหว่างกัน ทั้งนี้ก็ได้ผลในระดับหนึ่ง ดังเช่น ปัจจุบันพบว่าในภาวะเศรษฐกิจที่รุดหน้าครอบครัวมีเวลาให้ระหว่างกันน้อยลงและความสนใจระหว่างเพื่อนบ้านเริ่มลดลงพร้อมกับนโยบายของรัฐยังขาดรูปธรรมที่ชัดเจน จึงทำให้ปัญหาสารเสพติดเริ่มรุดคืบในกลุ่มวัยรุ่นและผู้ใช้แรงงานบางส่วน

ชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง ตั้งอยู่ในเขตหลักสี่ ซึ่งเป็นชุมชนประเภทเมืองประกาศเป็นชุมชนที่จัดตั้งตามระเบียบกรุงเทพมหานครเมื่อปี พ.ศ. 2540 ชุมชนตั้งอยู่ที่ หมู่ 5 ซอยวิภาวดีรังสิต 27 ถนน วิภาวดีรังสิต แขวง ทุ่งสองห้อง ซึ่งเป็นกลุ่มเขต 3 กลุ่มกรุงเทพเหนือชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง มีประชากรชายจำนวน 1,550 คน และประชากรหญิงจำนวน 1,750 คน รวมเป็น 3,300 คน ชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 913 ครัวเรือน โดยมีบ้านจำนวน 918 หลัง ชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้องมีกรรมการชุมชน 25 คน

หลักพุทธธรรมเป็นหลักในการดำรงชีวิตของพุทธศาสนิกชนชาวไทย พุทธศาสนิกชนชาวไทยยึดหลักความสงบสุขร่มเย็นจากการประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนตามหลักพุทธธรรม ยึดหลักความขยันหมั่นเพียรซื่อสัตย์สุจริตในการประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงตนโดยการนำหลักธรรมทางพุทธศาสนามาปฏิบัติเป็นวิถีชีวิต มีความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม มีความกตัญญูกตเวที มีความเมตตากรุณา มีการปฏิบัติตามค่านิยมให้ความสำคัญกับวิถีชีวิตตามแบบอย่างชาวพุทธ ครอบครัวมีความมั่นคงเข้มแข็งมีสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจให้ยึดมั่นในคุณงามความดี มีการขัดเกลาพฤติกรรมให้อยู่ร่วมกันมีคุณธรรม ยึดถือพระรัตนตรัยและปฏิบัติตามหลักของพุทธศาสนาปฏิบัติเป็นวิถีชีวิตสืบเนื่องต่อกับหลักพุทธธรรมมุ่งหมายให้บุคคลทำลายความเห็นแก่ตัวให้ความสำคัญกับประโยชน์ ส่วนรวมเป็นสำคัญ รู้เท่าทันความเป็นจริงแห่งสังขาร เข้าใจตนเองและสังคม ไม่ยึดมั่นถือมั่นกับสิ่งที่ไม่เป็นแก่นสาร แม้กระทั่งตัวของตัวเองเตือนให้บุคคลมีความเกรงกลัวและละอายต่อบาป

ประพัตติตนให้ถูกต้องตามทำนองคลองธรรมซึ่งเป็นหลักการสำคัญในการพัฒนาจิตสำนึก ทางสังคม และเศรษฐกิจตามแนวทางคำสอนของพระพุทธศาสนาในส่วนที่เกี่ยวกับอบายมุขและสิ่งเสพติด พระพุทธองค์ทรงแนะนำหนทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องตาม หลักธรรม เพื่อนำไปใช้ดำเนินชีวิต ให้พบกับสันติสุข หรือรู้จักการละอายต่อบาป จากความชั่วทั้งหลาย ซึ่งจะส่งผลให้การดำรงชีวิต เป็นไปอย่างปกติสุขและนำไปสู่สังคมที่มีแต่ความสงบสุขร่มเย็น (มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2542) สภาวะการขาดคุณธรรมของคนในสังคมไทยเพิ่มมากขึ้นปัญหาใหญ่ที่พบคือปัญหาสารเสพติด ทั้งการจำหน่าย การเสพที่มุ่งเน้นผู้เสพที่อยู่ในกลุ่มวัยรุ่นที่ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว และสาเหตุของการติดสารเสพติดอาจเกิดจากการมุ่งเน้นการแข่งขันและเร่งรัดในการพัฒนาเศรษฐกิจของสังคมไทยซึ่งพบว่าสารเสพติดมีการแพร่ระบาดเข้าไปในทุกสถาบันของสังคม ซึ่งสถานการณ์ด้านยาเสพติดในปี พ.ศ. 2550 พบว่าปริมาณสารเสพติดมีการค้าและแพร่ระบาดภายในประเทศเป็นยาเสพติดที่ผลิตในต่างประเทศและผลิตในประเทศเพื่อนบ้านเป็นหลักโดยปริมาณการผลิตยังมีปริมาณใกล้เคียงกับปี พ.ศ. 2549 โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตยาบ้าในพม่า กัญชาในลาว นอกจากนี้การผลิตยาเสพติดประเภทต่าง ๆ เช่น เฮโรอีน และประเภท Club drugs จะมีเพิ่มมากขึ้นซึ่งส่งผลให้ประเทศไทยจะต้องเผชิญหน้ากับยาเสพติดที่หลากหลายมากขึ้น ทั้งนี้ยาเสพติดที่คาดว่าจะจะเป็นปัญหาด้านการแพร่ระบาดคือ ยาบ้า กัญชาเฮโรอีน สารระเหย และประเภท Club drugs เครือข่ายกลุ่มการค้ายาเสพติดที่เชื่อมโยงระหว่างประเทศเพื่อนบ้านกับเครือข่ายด้านการค้า ในประเทศไทยจะมีบทบาทในด้านการค้าตามแนวชายแดนและจะส่งผลการค้าและแพร่ระบาดในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศพม่า ลาว กัมพูชา ประเทศจีนตามที่กล่าวจะทำให้ประเทศไทยมีบทบาทในฐานะประเทศทางผ่านของสารเสพติดมากขึ้น รวมทั้งการกระจายตัวของความเคลื่อนไหวด้านสารเสพติด สามารถดำเนินการได้อย่างคล่องตัวในพื้นที่ของทั้ง 3 ประเทศภาคเหนือเป็นพื้นที่หลักในการนำเข้าคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 87 รองลงมาได้แก่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ตามลำดับ พื้นที่ของจังหวัดที่มีปัญหาการนำเข้ายาเสพติดอย่างต่อเนื่องรวมทั้งสิ้น 11 จังหวัด 21 อำเภอ และเป็นผู้เสพซ้ำประมาณร้อยละ 21.2 ในด้านผู้ค้าที่ถูกจับกุม พบว่ามีผู้ค้ารายใหม่ประมาณร้อยละ 71 รายเก่าประมาณร้อยละ 29 กลุ่มบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดกลุ่มใหม่ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเยาวชนทั่วประเทศมีเยาวชนในช่วงอายุ 13 - 18 ปี ประมาณ 4.3 ล้านคน และมีโอกาสเสี่ยงสูงเนื่องจากอยู่ในเงื่อนไขสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมประมาณ 300,000 คน

ดังนั้น จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาต่างๆดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแออัดตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร โดยใช้หลักพุทธธรรมศีล 5 หิริโอตตปปะ ความกตัญญูและสัมมาปธาน 4 ซึ่งผลของการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนอื่น ๆ ในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชน และเพื่อจะได้นำผลจากการวิจัยไปปรับปรุงแก้ไขพร้อมทั้งแนวทางป้องกันยาเสพติดที่แพร่ระบาดในกลุ่มเยาวชนให้ใช้ชีวิตโดยไม่พึ่งยาเสพติดอย่างมีความสุข และเกิดประโยชน์แก่สังคมประเทศชาติสืบต่อไป อย่างสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมของชุมชนในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแออัดตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานครมีอย่างไร
2. เพื่อศึกษารูปแบบการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแออัดตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร

3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการป้องกันเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชน
แฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษากระบวนการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมของชุมชน

การศึกษากระบวนการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมของชุมชน ผู้วิจัยแบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ การกำหนดกรอบความคิดของการวิจัย และการศึกษากระบวนการป้องกันยาเสพติด โดยผู้วิจัยประมวลความรู้จากตำรา หนังสือ บทความ วารสาร เอกสาร งานวิทยานิพนธ์ งานวิจัย รวมทั้งสื่ออินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด หลักพุทธธรรมแนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันปัญหาเสพติด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน แนวคิดที่เกี่ยวกับชุมชน แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ แนวคิดเกี่ยวกับชุมชนเมือง (Urban Community) โดยวิธีการสัมภาษณ์ทั่วไป ประกอบด้วย ได้แก่ 1. ตัวแทนเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานองค์กรของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 2. ตัวแทนผู้นำชุมชน 3. ตัวแทนผู้นำครอบครัว เด็กและเยาวชน รวมทั้งหมด 20 คน จากนั้นสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดเพื่อจัดทำและกำหนดเป็นโครงร่างการพัฒนารูปแบบเพื่อการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร

โดยวิธีการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากการพิจารณาผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนดจำนวนผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบเพื่อการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานครด้วย กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 คนผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบเพื่อการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร จากนั้นดำเนินการสังเคราะห์การตอบของผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำผลไปประกอบการนำเสนอรูปแบบการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้องกรุงเทพมหานครและไปทดลองใช้กับกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน

สรุปผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษากระบวนการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมของชุมชน

การศึกษากระบวนการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมของชุมชน ผู้วิจัยแบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ การกำหนดกรอบความคิดของการวิจัย และการศึกษากระบวนการป้องกันยาเสพติด โดยผู้วิจัยประมวลความรู้จากตำรา หนังสือ บทความ วารสาร เอกสาร งานวิทยานิพนธ์ งานวิจัย รวมทั้งสื่ออินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด หลักพุทธธรรมแนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันปัญหาเสพติด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน แนวคิดที่เกี่ยวกับชุมชน แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ แนวคิดเกี่ยวกับชุมชนเมือง (Urban Community) โดยวิธีการสัมภาษณ์ทั่วไป ประกอบด้วย ได้แก่ 1. ตัวแทนเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานองค์กรของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 2. ตัวแทนผู้นำชุมชน 3. ตัวแทนผู้นำครอบครัว เด็กและเยาวชน รวมทั้งหมด 20 คน

จากนั้นสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดเพื่อจัดทำและกำหนดเป็นโครงร่างการพัฒนารูปแบบเพื่อการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร

โดยวิธีการสุ่มชนากลุ่ม ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากการพิจารณาผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนดจำนวนผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบเพื่อการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานครด้วย กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 คนผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบเพื่อการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร จากนั้นดำเนินการสังเคราะห์การตอบของผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำผลไปประกอบการนำเสนอรูปแบบการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้องกรุงเทพมหานครและไปทดลองใช้กับกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน

ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอการพัฒนารูปแบบการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้องกรุงเทพมหานคร

นำเสนอรูปแบบการพัฒนารูปแบบการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร

ข้อค้นพบของการวิจัย

ผลการวิจัยการพัฒนารูปแบบป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้องกรุงเทพมหานคร สรุปผลได้ดังนี้

1. การป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลาง ทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร

ระดับครอบครัว

1. การสอดส่องพฤติกรรม และการแสดงออกของลูกหลาน ว่ามีพฤติกรรมที่จะเป็นการนำไปสู่การติดยาเสพติดหรือไม่ เช่น ชอบเก็บตัวอยู่คนเดียวในห้อง เทียวกลางคืนบ่อยครั้ง หรือคบเพื่อน ดื่มสุรา หรือสูบบุหรี่ ไม่สนใจการเรียน การบ้าน เป็นต้น นอกจากนี้การเลี้ยงดูมีผลต่อการใช้ยาเสพติด ซึ่งได้แก่ การเลี้ยงดูแบบควบคุม ทำให้ อยากรู้ อยากรลอง ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ความต้องการให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน ฯลฯ ซึ่งการป้องกันยาเสพติดสามารถทำได้โดยให้มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด

2. การสร้างความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว โดยการ ทำความสะอาดบ้านเรือน เดินทางไปท่องเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ การออกไปพักผ่อนหย่อนใจนอกบ้าน การออกกำลังกาย ไปเยี่ยมญาติผู้ใหญ่ การไปวัดทำบุญตักบาตร ฟังเทศน์ธรรมในวันสำคัญทางพุทธศาสนา เป็นต้น

3. พ่อแม่ผู้ปกครอง จะต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี แบบอย่างที่ดีต้องให้กับลูกหลานในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านการครองตน การครองเรือน การประกอบอาชีพที่สุจริต การประพฤติในทางที่ถูกที่ควร เพื่อสร้างให้เป็นตัวแบบที่ดีในการดำเนินชีวิตแก่ลูกหลาน

ระดับชุมชน

1. การศึกษาสภาพชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร เพื่อวิเคราะห์ผู้นำชุมชน โดยใช้เทคนิคในการมีส่วนร่วมของชุมชน การเข้าไปช่วยพัฒนาชุมชน

2. การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีการติดตามโดยใช้มาตรการแบบมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ในการประสานงานเพื่อสอดส่องคนที่สุ่มเสี่ยงจะติดยาเสพติดการเข้าถึงและสร้างสัมพันธ์ในกลุ่มเด็กและเยาวชนแพลตฟอร์มตรวจสอบกลางทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร

3. การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อให้เยาวชนในชุมชนและในโรงเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจถึงอันตรายของยาเสพติด และสร้างเป้าหมายร่วมกัน

2. การพัฒนารูปแบบเพื่อการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแพลตฟอร์มตรวจสอบกลาง ทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร

ผลการพัฒนารูปแบบการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแพลตฟอร์มตรวจสอบกลางทุ่งสองห้องกรุงเทพมหานคร มีการดำเนินการแบบมีส่วนร่วมทุกฝ่ายร่วมกัน ประชุมวางแผนร่วมกันในการจัดอบรมเด็กและเยาวชนจัดทำโครงการดนตรีในสวนลานกีฬาเพื่อป้องกันปัญหา ยาเสพติดและการแลกเปลี่ยนเพื่อความสัมพันธ์ในชุมชน

3. นำเสนอรูปแบบการพัฒนารูปแบบการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแพลตฟอร์มตรวจสอบกลาง ทุ่งสองห้อง กรุงเทพมหานคร

การนำเสนอรูปแบบ การพัฒนารูปแบบการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแพลตฟอร์มตรวจสอบกลางทุ่งสองห้องกรุงเทพมหานคร มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. ด้านหลักการ 2. ด้านวัตถุประสงค์ 3. ด้านกระบวนการดำเนินงาน 4. ด้านยุทธศาสตร์ 5. ด้านเงื่อนไขความสำเร็จและการใช้หลักพุทธธรรมคือ 5 หิริโอตตปปะ ความกตัญญูและหลักสัมมปปธาน 4

อภิปรายผลการวิจัย

องค์ประกอบการพัฒนารูปแบบการป้องกันยาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนของชุมชนแพลตฟอร์มตรวจสอบกลางทุ่งสองห้องกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

1. ด้านหลักการพุทธธรรม คือ 5 - หิริโอตตปปะ- ความกตัญญู หลักสัมมปปธาน 4 2.การมีส่วนร่วม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (สุวิน ทองปั้น, 2558) รูปแบบการรักษาและป้องกันสารเสพติด ตามแนวทางพระพุทธศาสนา กรณีศึกษาวัดพุทธเกษม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า 1. วิธีการรักษาและการป้องกันยาเสพติดของวัดพุทธเกษม อำเภอน้ำพอง จังหวัด ขอนแก่น โดยนโยบายจากรัฐบาลมาเป็นต้นแบบในขบวนการเอาชนะยาเสพติดเข้าสู่ชุมชน ใช้ โครงการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามหลักสูตรการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด 15 วัน หรือ 1 เดือน ขึ้นอยู่กับอาการของแต่ละบุคคล เช่น บำบัดด้วยสมุนไพร การออกกำลังกาย เล่นกีฬา การไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิ และมีวิธีการป้องกันยาเสพติดโดยจัดโครงการบำบัดฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และโครงการเยาวชนรักษ่าป่าไม้ห่างไกลยาเสพติดเยาวชน เพื่อให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และห่างไกลยาเสพติด 2. แนวคิดทฤษฎีการรักษาและการฟื้นฟูยาเสพติดและหลักธรรมในการรักษาเสพติด เป็นการปรับเปลี่ยนความเคยชินในเรื่องการใช้ยาเสพติดให้สามารถเลิกพึ่งยาเสพติด มี 2 แนวคิด คือ การปฏิบัติต่อผู้ติดยาเสพติดด้วยการลงโทษตามกระบวนการยุติธรรมและเปลี่ยนมาปฏิบัติต่อผู้ติดยาเสพติดเสมือนเป็นผู้เจ็บป่วยที่ต้องได้รับการเยียวยารักษาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ และการปฏิบัติ ต่อผู้ติดยาเสพติดเสมือนเป็นผู้ป่วยทางกาย โดยอาศัยหลักธรรมในการรักษา ยาเสพติด คือ สัมมปปธาน 4 คือ 5 และภาวนา 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมพื้นฐานในการพากเพียร ตั้งใจ ที่จะลด ละ เลิกเพื่อการรักษา และการป้องกันยาเสพติดออกจากชีวิตได้อย่างมีสติ 3. รูปแบบการรักษาและแนวทางการป้องกันยาเสพติดของวัดพุทธเกษม โดยการใช้ยาสมุนไพรเพื่อทำการรักษาผู้ติดยาเสพติด คือ การออกกำลังกาย การสวดมนต์ปฏิบัติธรรม การอบรม ธรรมะ และการทำกิจกรรมเพื่อใช้รักษาผู้ติดยาเสพติด สำหรับ

แนวทางการป้องกันยาเสพติดของวัดพุทธเกษมโดยใช้หลักธรรมเป็นแนวทางสำคัญเพื่อป้องกันยาเสพติดคือ ศิล 5 ได้แก่ 1. จดเว้นจากการฆ่าสัตว์หรือทำลายชีวิต 2. จดเว้นจากการลักทรัพย์ 3. จดเว้นจากการประพฤติดุสิตในกาม 4. จดเว้นจากการกล่าวเท็จ และ 5. จดเว้นจากการดื่มสุราและเมรัย อันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท สอดคล้องกับงานวิจัยของ (นิภาวรรณ ตตินันทพร, 2565) พบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในการป้องกันและรักษาเสพติด อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1. สร้างการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน 2. วางแผนการดำเนินงาน 3. ปฏิบัติการรักษาผู้เสพยาเสพติด 4. ร่วมติดตามและประเมิน การดูแล ระยะยาวหลังการรักษา ก่อนการใช้รูปแบบตัวแทนครอบครัวผู้ติดยาเสพติดที่เข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและรักษาเสพติดในระดับน้อย หลังการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้นเป็นระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ด้านวัตถุประสงค์ สารองค์ประกอบ 1. ป้องกันปัญหาเสพติด 2. เด็ก เยาวชนตระหนักถึงปัญหาเสพติด 3. การสร้างค่านิยมร่วมกันในการแก้ไขยาเสพติด 4. ชุมชน สถานศึกษามีความเข้มแข็งร่วมกันป้องกันปัญหาเสพติด 5. การบูรณาการร่วมกันป้องกันยาเสพติด สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พระครูกิตติวราร (ทองปั้น) และคณะ, 2563) เรื่องการพัฒนารูปแบบวิธีการป้องกัน แก้ไขปัญหาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบวิธีการป้องกัน แก้ไขปัญหาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน มีลักษณะระดับความเหมาะสม และการปฏิบัติที่ดีที่สุด คือ การเชิญผู้ปกครอง บิดา มารดา เข้าร่วมกิจกรรมด้านการป้องกันปัญหา ยาเสพติดที่โรงเรียนจัดขึ้น และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสนเทศสื่อเกี่ยวกับความรู้ด้านยาเสพติดการมีอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาของนักเรียนและเก็บเป็นความลับ รองลงมาคือผู้บริหาร และครูเห็นว่า อาจารย์ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการป้องกันปัญหาเสพติด ในโรงเรียน ความรู้ด้านโทษพิษภัยและการป้องกันปัญหาเสพติดที่โรงเรียนจัดขึ้น 2. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติด ในกลุ่มเด็กและเยาวชนโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Techniques) ในการตรวจสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า ประกอบด้วย 45 ข้อ ประกอบด้วย 1. ด้านการวางแผน จำนวน 15 ข้อ 2. ด้านการปฏิบัติงาน จำนวน 34 ข้อ และ 3. ด้านการติดตามประเมินผล จำนวน 5 ข้อ 3. ผลการจัดทำคู่มือการป้องกัน และแก้ไข ปัญหาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนจากผลการ ตรวจสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้ผู้วิจัยนำมาจัดหมวดหมู่ เพื่อกำหนดเป็นรูปแบบการดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางและสร้าง เป็นคู่มือวิธีการป้องกัน แก้ไขปัญหาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนโดยประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 10 กิจกรรม

3. ด้านกระบวนการดำเนินงาน สารองค์ประกอบ 1. กำหนดโครงการ/กิจกรรม 2. กำหนดและประกาศนโยบายการป้องกันการใช้สารเสพติด 3. สร้างบรรยากาศการเรียนรู้เฝ้าระวังพฤติกรรม 4. ติดตามสนับสนุนการป้องกัน 5. ครอบครัว ชุมชน โรงเรียนสังเกตพฤติกรรม การสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ปราศจากยาเสพติด การให้ชุมชนมีส่วนร่วมทุกคนในการป้องกันยาเสพติด การจัดโครงการอบรม กิจกรรมต่างๆ โดยใช้หลักธรรมหิริโอตตปปะ ศิล 5 ความกตัญญูและหลักสัมมปปธาน 4 มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ห้ามบุคคลใดในหมู่บ้านประพฤติดุสิตธรรมอันดีงาม ห้ามก่อการทะเลาะวิวาท ห้ามนำหรือพกพาอาวุธหรือสิ่งผิดกฎหมายเข้ามาในหมู่บ้านห้ามทำลายสิ่งของสาธารณะประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ศุภกานดา สุขศรีวงศ์, 2549) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชน: ศึกษาเฉพาะกรณีเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลปัญหายาเสพติดมีสาเหตุสำคัญมาจากสภาพแวดล้อมในชุมชน มาตรการที่มุ่งแก้ปัญหาที่เป็นสาเหตุในชุมชนจึงเป็นการแก้ที่ตรงเป้า อาจจำเป็นต้องพิจารณาศึกษาในแต่ละชุมชน หรือสภาพของชุมชนถึงปัจจัยที่เป็นปัญหาใน

ชุมชนนั้น ๆ มาตรการทางชุมชน ได้แก่ 1. การจัดแหล่งอบายมุข แหล่งมั่วสุมและแหล่งจำหน่ายยาเสพติดในชุมชน 2. การสร้างกิจกรรมเสริมสร้างสำหรับเยาวชนในชุมชน เพื่อให้สามารถใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์ เช่น การกีฬา นันทนาการ เป็นต้น 3. การจัดที่ปรึกษาและแนะแนว เพื่อช่วยให้คำแนะนำและช่วยเหลือ เมื่อเยาวชนมีปัญหา 4. การพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน เพื่อเพิ่มรายได้ของแต่ละบุคคล ลดความยากจนและความกดดันทางเศรษฐกิจ เช่น การฝึกอาชีพ การหางานการหารายได้พิเศษ การประหยัดค่าใช้จ่าย สหกรณ์ผู้ซื้อ เป็นต้น 5. การพัฒนาสังคมในชุมชนเพื่อให้มีระบบสังคมที่ดี มีเป้าหมาย ความหวังและอนาคตและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (มทур พูลสวัสดิ์และคณะ, 2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “รูปแบบการป้องกันแก้ปัญหา ยาเสพติดโดยวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษาโรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัด นครศรีธรรมราช” ได้ดำเนินการโครงการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจำนวน 12 โครงการ ได้แก่ เข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม การเยี่ยมบ้านนักเรียน การประชุมเครือข่ายผู้ปกครองและผู้ปกครองชั้นเรียน ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติดและโรคเอดส์ การแข่งขันทักษะทางวิชาการวันมัธยมศึกษา กิจกรรมทางวิชาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ลูกเสือต้านยาเสพติด การแข่งขันศิลปดนตรีและกีฬา การแข่งขันกีฬา กรีฑา นักเรียน นักศึกษาและประชาชนประจำปี

4. ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน สาระองค์ประกอบ 1. การบูรณาการร่วมกัน/เครือข่ายการป้องกันยาเสพติด 2. การใช้เทคโนโลยี/สื่อ 3. การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดี 4. การสร้างสภาพแวดล้อมให้มีความเข้มแข็ง 5. การพัฒนาระบบบริหารจัดการทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการทำงานแก้ปัญหา ยาเสพติดแบบบูรณาการ ซึ่งได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 - 2 แนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันด้านการค้นหา ด้านการรักษา ด้านการเฝ้าระวัง และด้านการบริหารจัดการตามกระบวนการมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน คือการมีส่วนร่วมวางแผนการมีส่วนร่วมดำเนินงาน การมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล และมีส่วนร่วมรับประโยชน์ ด้านเทคโนโลยี สาระองค์ประกอบ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การใช้สื่อประเภทต่าง ๆ ให้เยาวชน ประชาสัมพันธ์ให้เยาวชนรู้ถึงโทษของยาเสพติด และการให้คำปรึกษาทางไกล ผ่านระบบ Telemedicine ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไมเคิล เจ โรซาน พบว่าการศึกษาเรื่องการป้องกันยาเสพติดที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนตามโครงการโรงเรียนปลอดภัยยาเสพติด ซึ่งเป็นการป้องกันยาเสพติดแบบครบวงจรของมหาวิทยาลัย บราวน์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยคุ้มครองที่มีอยู่ในตัวบุคคลและในสิ่งแวดล้อมคือเงื่อนไขสำคัญที่มีผลต่อการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียนในสหรัฐอเมริกา ได้มีการศึกษาแนวทางในการแก้ปัญหา ยาเสพติด พบว่าควรใช้มาตรการป้องกันโดยพยายามให้ความรู้กับประชาชนถึงโทษภัยของ ยาเสพติด เพื่อจะได้ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด มุ่งเน้นที่สถาบัน ครอบครัวในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการ เรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง ที่พบว่าความก้าวหน้าในเชิงวิชาการและวิวัฒนาการของการเครื่องมือสื่อสารและ เทคโนโลยีสารสนเทศ

5. ด้านเงื่อนไขความสำเร็จ สาระองค์ประกอบ 1. การจัดทำ MOU ร่วมกัน 2. การยกระดับการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ 3. การมีส่วนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ 4. การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 5. การประเมินผลซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนางสาวบัณฑิตดา จินดาทอง เรื่องกลยุทธ์ในการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1.องค์ประกอบกลยุทธ์ในการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในสถานศึกษา มี 5 องค์ประกอบคือ 1. การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม 2. การจัดการความรู้ 3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4. สำนักและความรับผิดชอบ 5. การศึกษาเพื่อพัฒนาชีวิต แนวทางการดำเนินงาน คือการจัดการผล

ความรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต (บัณฑิตดา จินดาทอง, 2555) การวิเคราะห์นโยบายและปัจจัยความสำเร็จของการพัฒนาเครือข่ายดำเนินงานโครงการ รมรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (TO BE NUMBER ONE) จังหวัดตาก การวิเคราะห์นโยบายและปัจจัยความสำเร็จ พบว่า ความสำเร็จในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย กลยุทธ์การดำเนินงาน การติดตามประเมินผล ทำให้ทุกหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง และทุกตำแหน่ง หน้าที่ในชมรมสามารถรับรู้และเข้าใจถึงการดำเนินงานของโครงการได้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาเครือข่ายดำเนินงานโครงการ โดยมีปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญ คือ 1. การขับเคลื่อนผ่านกระบวนการจัดทำ MOU ร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการและผู้บริหารส่วนท้องถิ่น 2. มีการจัดทำแผนทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว 3. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงาน 4. มีการประชุมคณะกรรมการโครงการอย่างต่อเนื่อง 5. มีแนวทางการร่วมระดมทุนดำเนินการจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง 6. ศูนย์ประสานงานจังหวัดเป็นผู้รวบรวมข้อมูลในภาพรวม 7. การประเมินผลสามารถวัดผลลัพธ์ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพรวมทั้งทุกภาคส่วนร่วม รับรู้ในกระบวนการวัดและประเมินผล (บุญยานุช เดชบริบูรณ์, 2565)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการในการปฏิบัติ

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบในการดำเนินการป้องกันยาเสพติด
2. ควรให้มีการจัดประชุมนำเสนอผลการวิจัยเพื่อให้เกิดเวทีและเครือข่าย แลกเปลี่ยนการแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศในอนาคตได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างยุทธศาสตร์ในการดำเนินการป้องกันยาเสพติด

บรรณานุกรม

- นิถารรณ ตติยนันทพร. (2565). การมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในการป้องกันและบำบัดยาเสพติด อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ. *วารสารศูนย์อนามัย* 9, 16(2),
- บัณฑิตดา จินดาทอง. (2555). *กลยุทธ์ในการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในสถานศึกษา* (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต การบริหารการศึกษา) นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญยานุช เดชบริบูรณ์. (2565). การวิเคราะห์นโยบายและปัจจัยความสำเร็จของการพัฒนาเครือข่ายดำเนินงานโครงการ รมรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (TO BE NUMBER ONE) จังหวัดตาก. *วารสารวิชาการสาธารณสุขจังหวัดตาก*,
- ประเสริฐ เมฆมณี. (2551). *ตำรวจและกระบวนการยุติธรรม*. กรุงเทพฯ: บพิธ การพิมพ์.
- ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2545). *การบริหารงานตำรวจ*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พระครูกิตติวราทร (ทองปั้น) และคณะ. (2563). การพัฒนารูปแบบวิธีการป้องกัน แก้ไขปัญหายาเสพติด ในกลุ่มเด็กและเยาวชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง. *วารสารวิชาการธรรมศาสตร์*, 19(3),
- มทูล พูลสวัสดิ์ และคณะ. (2563). รูปแบบการป้องกันแก้ปัญหายาเสพติดโดยวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม: *วารสารวิชาการธรรมศาสตร์*, 19(3),
- มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2542). *หลักพุทธธรรมในการดำเนินชีวิต*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- วันทนีย์ จันทรเอี่ยม. (2562). *เยาวชนกับการป้องกันยาเสพติด*. สืบค้น 6 พฤษภาคม 2562, จาก <http://www.chetupon.ac.th>.
- ศุภกานดา สุขศรีวงศ์. (2549). *ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชน: ศึกษาเฉพาะกรณีเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2542). *แนวทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- สุวิน ทองปั้น. (2558). *รูปแบบการรักษาและป้องกันสารเสพติดตามแนวทางพระพุทธศาสนา กรณีศึกษาวัดพุทธเกษม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น* (รายงานการวิจัย). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น.
- อภิญญา เวชยชัย. (2546). *การศึกษาทบทวนสถานการณ์ปัญหาของครอบครัวไทยและข้อเสนอต่อนโยบายการพัฒนาสถาบันครอบครัว*. ปทุมธานี: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.